

[Undervisningsministeren.]

spredning af de institutioner og andre faciliteter, som det offentlige stiller til rådighed. De alt for store afstande virker fremmedgørende og nedbrydende på det fællesskab, som er grundlaget for disse institutioner.

Baggrunden for lovforslaget er naturligvis den stadig stærkere centralisering af skolevæsenet i landområderne, som nu — takket være afvandringen fra land til by — også truer mange relativt nye 7-klassede skoler med nedlæggelse.

Beboernes interesse i at kunne bevare en skole inden for deres hidtidige skoledistrikt imødekommes i forslaget igennem en lempelse af afstemningsreglerne. Der kræves kun 50 pct. tilslutning — imod hidtil 80 pct. — til at få gennemført en afstemning om skolens nedlæggelse, og der kræves kun 75 pct. flertal — imod hidtil 80 pct. — for at få beslutningen om nedlæggelse udskudt. Og hvad mere er, denne udskydelse skal gælde ikke blot til det førstkommende kommunalvalg, men også 4 år derudover.

Det er klart, at der her er tale om et betydeligt indgreb i den kompetence, som lovgivningen i øvrigt har tillagt kommunalbestyrelsen i skoleanliggender.

Jeg vil dog gerne understrege, at kommunalbestyrelsen ikke med dette lovforslag sættes ud af spillet i spørgsmålet om den lokale skolestruktur.

For det første vil man — uanset en eventuel beboerafstemnings resultat — altid kunne beslutte at omdanne skolen til „forskole“ for de yngre årgange eller til en skole, der ikke længere er fuldt årgangsdelt. Det sidste vil navnlig kunne være aktuelt, hvor antallet af elever pr. årgang er kommet væsentligt ned under 15, og det vil i sådanne tilfælde være en fuldt forsvarlig løsning.

For det andet vil man — netop i kraft af det foreliggende lovforslag — kunne nedsætte undervisningstiden for klasser med under 18 elever og dermed reducere skolens lærertimeforbrug med henved 15 pct. Dette betyder, at skoler med 15-18 elever i klasserne — en klassestørrelse, der af mange netop betragtes som ideel — ikke behøver at blive væsentlig dyrere i drift pr. elev end skoler med en højere klassekvotient. Og det er samtidig den pris, som forældre og elever må betale for at kunne bevare deres relativt lille skole inden for deres eget miljø. At

der så herudover spares på anlægsbudgettet og på udgifterne til befordring, må til gengæld komme dem til gode. Det kan ikke være meningen, at en skole, som beboerne har ønsket opretholdt med et nedskåret lærertimeforbrug, skal udsultes med hensyn til materialer og udstyr.

Lovforslaget indeholder også en 2-årig forlængelse dels af sparebemyndigelsen fra sidste forår, dels af bemyndigelsen vedrørende lærerrationering. Disse forslag er af overvejende teknisk karakter, og jeg skal derfor blot henvise til bemærkningerne.

Jeg anbefaler lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Endvidere tillader jeg mig at fremsætte forslag til lov om Ålborg universitetscenter for det høje ting.

Lovforslaget er en konsekvens af et planlægningsarbejde, der blev foreskrevet i § 2 i loven af 4. juni 1970 om Københavns universitets placering og universitetscentre, der begynder sådan: „Der oprettes et universitetscenter i Ålborg, som kan påbegynde uddannelserne senest i 1974-75.“ I bemærkningerne til forslaget til denne lov siges det, at der vil blive forelagt et lovforslag om universitetscenter i Ålborg, når der foreligger indstilling fra den planlægningsgruppe, som skulle nedsættes, og det er dette løfte, der indfries nu.

Om nærmere enkeltheder vedrørende baggrunden og gennemførelsesproceduren ved centrets oprettelse og dets planlagte virksomhed fra starten i 1974 henviser jeg til bemærkningerne til lovforslaget. Her vil jeg nøjes med at trække nogle hovedpunkter op.

Ålborg universitetscenter er tænkt netop som et center og ikke som et universitet i traditionel forstand. Heri ligger, at det ikke kun skal have de længerevarende kandidatuddannelser, der kendes fra de hidtidige universiteter og de højere læreanstalter, men også skal rumme videregående uddannelser af kortere varighed. Samme hensyn søges tilgodeset ved opbygningen af et universitetscenter omkring Odense universitet og i forbindelse med centret i Roskilde.

Det karakteristiske for universitetscentret i Ålborg er, at der i det tænkes integreret en række videregående uddannelser, som allerede ligger i Ålborg. Det fremgår således